

o de
tožje
svoj
usti
ja je
r na
ol ni
onek
tore
tele
ti na
bi s
udeg
ajdje
vrnil
zgag
ljenju
ogen
tip.

trgovec, uradnik, kmet? Ti bodoš pa lahko doma za pečjo sedel in plačeval ogromne svote davka, katere ti jih bode pop naložil! In v drugih kmetskih občinah? Tam pa že itak tudi danes fajmošter in njegova kuharica komandirata in kar te dva sama ne bosta zamogla, jima bode pa hlapec pomagal! Saj je rekel Kristus, dajte Bogu kar je božjega in cesarju kar je cesarjevega! Mislim da sem ti dovelj povedal, in če si te niso še danes oči odprle, odpire se ti bodo, ko te pop v kolom po glavi vdari! — Pa saj si radikalni Slovenec in vse ti bode še prav prišlo! Saj pošiljaš pridno pristne slovenske pope v kranjski ljudski parlament in skakaš sam, kakor zajec v zanjko, vsled tega ti mora pop vrat zaviti! — S tem so Jesenice rešene, capito pane dr. Pegan? Amen.

Nova vinska postava v razmerju z ogrskimi in inozemskimi vini.

Vsled naročila vinorejskega odseka je sklenil osrednji odbor c. kr. štajerske kmetijske družbe v svoji seji 3. septembra 1908, da bo skušal izposlovati pri c. kr. poljedelskem ministru, da bo avstrijska vlada napotila ogrsko, da se ustvari nova vinska postava na Ogrskem. Kakor znano, je oblubila pri nagodbenih poganjjanjih ogrska vlada avstrijski, da bo na Ogrskem ustvarila enako vinsko postavo, kakor jo ima sedaj Avstrija. Nagodba velja sedaj že eno leto, a ničesar ni čuti, da se je na Ogrskem uvedla kaka nova vinska postava. Ogrska ima s tem veliko korist in vinorodne avstrijske dežele v primeri z Ogrsko veliko škodo, ker je na Ogrskem dovoljeno alkoholiziranje in slajenje vina (torej krščenje na veliko), kar povzroči, da se na veliko izdelujejo cena vina, ki škodijo našim domaćim, pristnim štajerskim vinom pri ceni. Ta konkurenca se pri nas zelo hudo občuti in je vzrok, da dobivamo za vina iz leta 1908. tako slabe cene. Za prihodnja leta pa se lahko do zlo odpravi samo na ta način, da si ustvari Ogrska kakor hitro je mogoče enako postavo, kar je po svoji oblubi tako ali tako primorana. Treba jo je pač odločno spomniti njene oblubljene.

To se mora tem hitreje izvršiti in je tem bolj potrebno, ker morajo smatrati avstrijski vinorejci novo vinsko postavo za nepravično kaznen, ker morajo avstrijski vinorejci trpeti, da škoduje Ogrska s svojim ponarejenjem in zato cennim vinom njihovemu pristemu, ne zmešanemu pridelku. Odličen pravoslovec je rekel v nekem časopisu, da je popolnoma jasno, da morajo iz inozemstva vposlana vina imeti potrdilo od državnega poskuševališča izvozne dežele in da se ne morejo prej rabiti, dokler ni kako avstrijsko ali dejstveno preizkuševališče preiskalo, ali so res pristiana ali ne. Tako ravnanje bi bilo primerno določbam nove vinske postave in zato bi bilo nujno potrebno, da se dostavi k vinski postavi potom odredbe taka določba. Nastavljeni državni kletarski nadzorniki lahko že danes pazijo na ognjska vina in naj, če imajo dvome o pristnosti uvoženega vina, takoj določijo, da se klet, v kateri so vložena, zapre, dokler se vsa stvar ne razjasni. Z ozirom na res slab položaj, v katerega pridejo naši pošteni vinorejci po umazani konkurenči alkoholiziranih in če treba, tudi poslagajenih ogrskih vin, je osrednji odbor razum uloge, ki jo je kakor smo zgore omenili, poslal c. kr. poljedelskemu ministru, naprosil tudi c. kr. namestnijo, naj primerno pouči državne kletarske nadzornike, kako naj ravnajo z uvažanimi ogrskimi vini in naj jim naroči, da morajo na vina, ki se uvažajo k nam iz Ogrske, posebno strogo paziti.

naslov „upravnštvo Štajerca“ v Ptuju. Naši odjemalci naj se tega zanesljivo držijo, kajti drugače nam delajo veliko več dela in mnogo sitnosti!

Kmetje, organizujte se! V listu „Praktischer Landwirt“ čitamo: „Prava stanovska zavednost in prava stanovska čast morata kmetu v srcu in čustvu ležati; tako bode vso zanikernost izpoznaš, s katero se deluje dandas proti kmetu. Naj se nam danes nikar ne pride z opombo: ja, vi tudi ne morete sami visoke cene napraviti! Mi odgovorimo na to: Ne, mi tega ne moremo in sploh nočemo visokih cen. Ali mi zamorem, ako smo od okraja do okraja združeni, veliko napraviti. Mi lahko dosežemo, da se naši predelki ne bodejo več pod tisto svoto prodajali, katero nas same stanejo. To je važna stvar, eksistenčno vprašanje. In ako hočemo to doseči, potem moramo biti tesno, bratovsko in zvesto združeni. Stanovska zavednost, edinost in krepka misel nam morajo dati moč, da napravimo tisti korak k samopomoči, ki je v svrhu zasigurjenja naše eksistence potreben. Predvsem se mora vstvariti postavo, v kateri se bode napravilo primerne cene kmetskih pridelkov troškom izdelovanja in v kateri se bode za posamezne najmanjše cene določilo. Vse se združuje proti kmetom in vse hoče obogateti na troške kmetov. Zakaj bi se torej tudi kmeti ne združevali? Kmetje so pač premalo ponosni na svoj stan, ki je največji činitelj v državi. Napaka je tudi slaba šolska izobrazba. Tudi napram vladu se morajo kmetje energično pokazati. Čitati moramo tudi take liste, ki so kmetom in njih gospodarstvu v korist. Položaj kmetov gotovo ni ročati. Mi kmetje smo le krušni in s užnji države. Da postane bolje, se moramo tedaj tudi organizirati, mi moramo postati po celi državi veriga, v kateri ne sme manjkati člena. Potem pa, edino potem, budem močni in krepki in budem svojim izkorisčevalcem odločno povedali, da kmet ni igrača.“ — Tako piše zavedni nemški kmet in mi podpišemo članek z obema rokama. Ali pri nas na Slovenskem se lovi kmeta na limanice raznih „organizacij“, ki so baje „kmetske“, ki pa v resnicu zasedajo edino politične cilje političnih strank. Edina res kmetska stranka je naša, napredna stranka!

Občine izdelujejo zdaj večinoma letne račune. V marsikateri občini je precej umazanosti. Priporočali bi torej svojim somišljenikom, da pregledajo te račune natančneje nego doslej. Preteklo leto nam je dokazalo, da je v marsikateri prvaški občini grozivo gospodarstvo. Temu mora biti konec. Priporočamo še enkrat vpogled. To ne gre, da bi se s tujim, javnim denarjem posamezniki mastili. Tedaj — pozor!

Učitelji so stan, s katerim se javnost jako veliko peča. To je tudi umevno, kajti ljudska šola je edino izobraževališče naroda in zato sta šola in učiteljstvo zelo važna. Takšno je bilo naše mnenje in sploh mnenje vseh naprednjakov že od nekdaj. Mi gotovo tudi nimamo ničesar proti temu, da ima učiteljstvo na eni strani svoje lastno politično prepiranje in da se na drugi strani z vsemi postavnimi sredstvi boriti za boljševanje svojega gmotnega položaja. Pri temu se nam pa le to čudno zdi, kar vidimo z ozirom na razliko učiteljstva v posameznih deželah. Na spodnjem Štajerskem je učiteljstvo v pretežni večini v taboru „narodne“, torej liberalne stranke. Vkljub temu so učitelji v ptujskem okraju pri zadnjih državnozborskih volitvah delovali proti oficielnemu kandidatu „narodne“ stranke in za klerikalno-prvaškega hofrata Ploja. Na spodnjem Štajerskem so učitelji žalibog politično najbolj demoralizirani, ker so politično fanatični, ker jim je vsako sredstvo in tudi najbolj umazano, dobro došlo in ker trpe v svoji sredi propale elemente. Na Kranjskem so učitelji bili istotako dolga leta pravi privesek liberalne stranke. Ali letos so izstopili in so postali — socialni demokrati. Radovedni smo, če bodejo tej stranki zvesti ostali. Edino na Koroškem so učitelji resnočno napredni. Sicer se najde med njimi tudi par izdajic, ki spreminja svojo barvo kakor kameleon. Ali v splošnem so koroški učitelji vsega spoštovanja vredni, pravi pionirji narodnega miru in pametnega gospodarskega dela... Zakaj to pripovedujemo? Edino zato, ker bodejo vsake prihodnje volitve sprožile zopet

učiteljsko vprašanje. Hočemo torej enkrat odločno svoje napredno stališče naglašati: 1. Mi smo in ostanemo zvesti prijatelji in zaščitniki šole ter učiteljstva. 2. Ali vsakega učitelja, ki zanemara svojo dolnost, ali ki zlorablja svoj poklic v namene, ki so ljudstvu sovražni, bodo napadali. Za take slabe učitelje, ki so v sramoto celemu stanu, veljalo bode odslej geslo: Zob za zob!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Dvojčka dr. Ploj in dr. Jurtela sta odpovedala vse klerikalne slovenske časnike in si načrila edino liberalne. Hmhmh! „Katoličanstvo“ je bilo nekdaj fraza, ki je vzdrževala hofrata Ploja na političnem površju. Spominjam se še časov, ko je Ploj z vso vnero, čeprav v najslabši slovenski, priporočal čitanje klerikalno-slovenskih časopisov. Spominjam se tudi še zadnjih državnozborskih volitev, v katerih se je za Ploja prirejalo po ptujskem okraju procesije in v katerih je pridigovalo stotero politikijočih duhovnikov, da je Ploj pravcat svetnik. Samo zlati žarki okoli glave so mu še manjkali... In zdaj? Zdaj sta izstopila Ploj in njegov politični kurator dr. Jurtela iz „edino izveličevalne katoliške“ stranke. Nič več nočeta čitati „Fihpos“ ali „Stražo“. Nič več, nič več! Le sem z liberalnimi listi!... Kako se časi spreminja! Ploj — brezverec! Jurtela — brezverec! Politikijoči duhovni so vendar tisočkrat ponavljali, da ne pride v nebesa, kdor ne čita „Fihpos“. Torej sta potem takem tudi Ploj in Jurtela izgubila večno radost v nebesih. V vicah ali v peku se bosta pokorila, da sta odpovedala „Fihpos...“ Hmhmh!

Učiteljem višje plač! To je geslo, s katerim barantajo celjski „narodnjaki“ in se pripravljajo na državnozborske volitve. Mi moramo k tej stvari nekaj opazk omeniti. Prvič omenimo to, da celjski „narodnjaki“ sploh nimajo nobene moči v javnosti in da so vse njih oblubje le pesek v oči. Učiteljem se bodejo ali pa se ne bodejo plači zvišale in to z željo ali pa proti želji „narodne stranke“, ki je zdaj sploh armada brez generala, ker ji je dr. Kukovec ušel. Drugič pa omenimo to-le: Letos je vladala po spodnjem Štajerskem velikanska suša in lahko trdimo, da je imela najžalostnejše posledice za slovenske kmete. Mi torej res ne razumemo, kako se more ravno zdaj pri nas o zvišanju učiteljskih plač govoriti; ravno zdaj, ko kriči kmetška deca po kruhu. Res je, da učitelji niso posebno imenitno plačani; ali ravno tako res je, da ne umirajo od lakote. Kmetu pomagati je na vsak način bolj važno vprašanje nego učiteljem plače zvišavati. Kar se nas naprednjake tiče, nimamo res nobenega vzroka, navduševati se za prvaško učiteljstvo. Ne, dokler bode to učiteljstvo smatralo za svoj poklic, razširjevati najgrš narodnjaško gonjo in protipostavni bojkot, toliko časa nismo prijatelji. In mi vemo, da tudi „narodni stranki“ ni resno z njenim klicom, da bode učiteljem plače zvišala. Ne, ne, — zato se tej dohartski stranci ne gre. Gre se ji le za to, da bi z učitelji pridobil četo brezobzirnih agitatorjev in hujškačev. Ali mi pravimo: v saku učitelj pride na pranger, kdor bode pozabil na svoj stan in kršil to, kar mu veleva ta stan. Mi se borimo odločno za ljudstvo in proti fanatični gonji, pa naj ta izvira iz kateregakoli stanu ali tabora.

Dr. Vekoslav Kukovec se je preselil iz Celja. Pravijo, da je odpotoval „iz zdravstvenih vzrov“ z družino vred v Trst. Mi sicer Kukovec bolezen ne poznamo, ali zdi se nam znana. Kajko bi ne bila telesna?... Vbogi dr. Kukovec! Ti nevialežni Slovenci so te zapustili in zato si jim obrnil tudi hrbit. V Trst si šel, v vroči Trst. Pazi, pane Kukovec, da tam ne zabredeš v stare tvoje panslavistične napake, kajti drugače bi te znala huda tržaška burja tudi od tam pregnati... Kajor znano, je bil dr. Vekoslav Kukovec glavno orodje Vekoslava Spinellera. Ta dva Vekoslavčka sta si tudi ustavnila „narodno stranko“ in mislila z njo vse Nemce, vse naprednjake in celo vse prvaške klerikalce kar žive pohrustati. Dr. Kukovec je pač mislil, da postane kar čez noč diktator ali vseh vrhovnih generalov vseh Slovencev na spodnjem Štajerskem. Mislil je, da bode pridobil na časti in slavi ter morda tudi na denarju. Pa ni šlo!

Novice.

Pozor! Že opetovano smo naglašali, da ni poslati ne denar ne dopise na osebne naslove tega ali onega člana uredništva ali uprave. Vsak sploh vse, kar se tiče vsebine lista, poslati je na „uredništvo Štajerca“ v Ptuj. Vsi denarji, naj si bodejo v ta ali oni namen, pa se morajo pošiljati izključno na

Ne, grešni, nehvaležni svet se ni hotel vkloniti zapovedujočim nazorom dr. Vekoslava. Zato je zapustil Celje, mesto svoje slave, in odpotoval; bogve, kaj vse je bilo temu vzrok ... Adijo, dr. Kukovec! Podgane zapuščajo potapljaljajočo se ladjo narodne stranke.

„Narodni dnevnik“ izhaja od novega leta sem v Celju. Mnogo kalinov se na te najnovejše prvaške limanice se ni ujelo. Mislimo tudi, da ima naše ljudstvo prezdravo pamet, da bi svoje krvavo prislužene krajevje metalo v tako že naprej bankerotno podjetje. Slovenski kmet naj bode naročnik dnevnika! Ja, vraga, ali ne veste, koliko plačuje in oddaja ta slovenski kmet? Ali ne veste, da ima dandanes vsak pisač večje dohodke nego kmet? Ali ne veste, da mora kmet čez 60% svojih dohodkov na dawkah plačati? Ali ne veste, da kmet dostikrat niti toliko denarja nima, da bi si tobak za pipo kupil? In od tega vbogega kmeta še zahtevate, da naj bode naročnik prvaškega dnevnika, to se pravi, da naj vsako leto plačuje 25 kron edino v ta namen, da se sme ponašati par prvaških odvetnikov in propalih študentov s to pisarjo? ... Res veliko, prokletje veliko zahtevajo slovenski prvaki od slovenskih kmetov. Najprve mu slečejo za „narodno stvar“ suknjo; potem mu vzame „slovenski“ odvetnik za bogye kakšno neumnost klobuk; potem pa zahtevajo od njega za „obmejne Slovence“ svitle kronice; nadalje naj plačuje v njih izobraževalna, bralna, pevska, tamburaška in kmetska društva. Nadalje naj nabira in daruje za „narodni sklad“, za Ciril- in Metodovo družbo, za spomenik v Ljubljani ustreljenih in bogve za kaj vse še. In končno, ko stoji slovenski kmet že nag v sami srajci pred temi slovenskimi prvaki, zahtevajo od njega, da naj si proda še zadnjo srajco, da zamore plačati naročnino za „Narodni dnevnik“ ... Prijatelje in sovražnike kličemo na pričo, če ni tako. In nadalje: kaj pa ima slovenski kmet od tega dnevnika? Mi celo trdimo, da kmet kakor obrtnik in delavec dostikrat niti časa nimajo, da bi čitali dnevnik. Od ranega jutra do pozne noči morajo delati, ne pa račune podpisavati in denar kasirati. In ko bi imel kmet že denarja in časa dovolj, da bi si držal dnevnik, no, potem bi si moral držati takšni list, ki mu sporoči stanje sejmov, tržnih cen, sploh gospodarsko koristno vsebino. Ali kaj naj rečimo kmet z dnevnikom, katerega cela vsebina ni druga nego brezvestna gonja proti nemškemu sosedu? „Narodni dnevnik“ se briga zato, v katerem jeziku naj ta ali oni uradnik dopisuje, briga se za svetovno-važne napise na straničnjih, briga se za narodnjaške malenkosti in otročarje, — gospodarska bodočnost pa mu je — nič! In še nekaj treba opomniti. Nekateri slovenski listi so prinesli vest, da je „Narodni dnevnik“ edino za prihodnje deželnozborske volitve ustanovljen in da bode po končanih volitvah izginil. In ta vest se nam ne zdi povsem neutemeljena, ker za izdajo dnevnika treba denarja in odjemalcev. „Narodni dnevnik“ pa nima denarja, — kajti od kje naj bi ga bil vzel? Prvaški dohtorčki so na jeziku sicer zelo „narodni“, ali v denarni mošnji ne. In prvaški denarni zavodi so večinoma v takih zadregah, da ne morejo dosti denarja darovati. Odjemalcev pa „Narodni dnevnik“ tudi nima in ne more imeti. In tudi dobil jih ne bode, kajti ljudstvo je z vsakim dnevom bolj pametno in bolj predvidno ... Tako stoji stvar. In zato smo radovedni, kdaj bode zastokal Spindler na razvalinah svojega dnevnika žalostno besede: Sic transit gloria mundi.

V dravski dolini se giblje prvaško divjaštvo vedno očitneje in treba bode s to gospodo enkrat pošteno obračunati. Pred kratkem so predili v Vuzenicah shod, seveda v Mravlakovih krčmi. Sklicatelj je bil itak znani Paheernik v družbi z nekaterimi prvaškimi študentki, ki bi pač bolje storili, da bi se držali šolskih knjig. Iz Vuzenic samih je prišlo na ta shod sicer le kakih 8 ali 9 kmetov; prvaki pa so si znali pomagati in so privilejne udeleženike iz Vohreda in drugih krajev. S temi tujimi kulisami podobnimi reverze so napravili prvaki shod. Po shodu se je vršil „teater“; pravzaprav je bil tudi shod samo „teater“; torej dva prizora. In po „teatru“ je prišel ples. Medtem je prišlo tudi nekaj nemških mladeničev, ki so se hoteli razveseliti na plesu. Zapeli so v svojo zabavo tudi neko ne-

dolžno pesnico. Komaj so to storili, ko že zagrimi cela polpa prvaških nahujskancev proti njim. Tulili so: "Vas je le 6, nas pa 200." Pač koražno, ako napada 200 oseb 6 mladeničev. Nemški mladeniči so tudi zapustili krčmo in si mislili: s takimi divjaki se pametni človek ne bode zabaval. Eden najbolj glasnih je bil seveda znani, od slabe strani znani kaplan Banič. To človeče je že davno pozabilo, kako se mora duhovnik obnašati. Navadilo se je šeg, kakor jih imajo pijani vaški fantje. Zato ni čuda, da je kaplana nesreča zadela in da je zdrsnil prav neprijetno čez 7 metrov visoke stopnice. Izginil je potem takoj v krčmi, ker se je bal, da se mu še kaj neprijetnega zgodi. Kmalu potem je prišel občinski predstojnik in z njim orožniki. Predstojnik je mislil, da bodejo orožniki takoj strešali in je baje zaklical: "Zdaj pa le hura!" Ali tako daleč ni prišlo. Zaradi par smrkovih fantalinov, ki so od prvakov nahujskani in ne vedo, kaj delajo, se ne bodejo odrašeni ljudje iznemirjali. Ob 9. uri zvečer so odkorakali tuji prvaki, seveda v spremstvu orožnikov. Zanimivo je pri tej celi zadeti še dvoje: prvič je zanimivo, da je bilo videti med prvaškimi bujskači tudi učitelje yuzeniške šole, katero podpira nemško šolsko društvo. Torej se družijo ti učitelji s tisti elementi, kateri so strupeni sovražniki vseh onih, od katerih učitelji živijo. Značajno, kaj? Drugič pa je zanimivo, pravzaprav smešno, da je igral krmarjev sin Ivan "kelnerja". Ivan je rezervni oficir. Zdaj pa res ne vemo, ali je to njegovemu stanu primerno. Doslej namreč še nismo videli c. k. oficirje, ki bi glaže pomivali in gostom strežili. Torej so prvaki tudi oficirske kelnerje udomačili. . . Na vsak način se prvaki zamanj trudijo, da bi dobili v svoje roke Vuzevice. Kajti dovolj je še razsodnih ljudi, ki hočejo z Nemci v miru živeti in ne s prepirom vso gospodarsko bodočnost onemogočiti.

Prazni strah. Eden drugega se bojijo, nameč klerikalni in liberalni prvaki. Resnemu človeku se vsiljuje smeh, ako čita liste teh ljudij, ki so vendar vedno in povsod le ljudski — slепarji. Na zunaj vpijejo liberalni in klerikalni listi in govorniki: Mi smo Slovenci, mi smo edini, vsi za enega in eden za vse, vsi proti Nemcu! Zahrbitno pa tuhta študent Spindler, kako bi pripeljal kaplanu Korošcu eno okoli uses, brez da bi ta vedel, od kje je priletelata. In na tistem sanja zopet Korošec, kako bi pogolnil vse neprjetne liberalone . . . Oj ti prvaška sloga! Bližajo se dejelnozborske volitve in klerikalci kakor liberalci vpijejo, da naj se vse, kar je slovenskega, združi in združi in združi in potem še enkrat združi. Ali za hrbotom pa že delajo klerikalci proti liberalcem in liberalci proti klerikalcem. In zopet zidajo na babilonskem svojem stolpu . . . Vbogo, zapeljano ljudstvo pa je pri temu prava žoga, s katero se igrajo ti ljudje. In ne samo žoga, ne, tudi molzna krava je to ljudstvo. Molzna krava, ki redi farško in dohtarsko stranko, da zamoreta obe — komedije uganjati!

Višek nesramnosti. V zadnjem „Fihposu“ kakor tudi v nekaterih drugih prvaških cunjah smo čitali sledečo svet vznemirjajoč in nebo pretresujoč vest:

•Ptujski in okoliški Slovenci so se zavezali s častno besedo, da ne bodo nikjer na Ptuj kupovali več pri onih trgovcih, ki zavajajo prodane reči v ostudnega »Štajerca«. Prosimo somišljenike, da nam takoj naznamo trgovine, kjer se ponuja ali kakorkoli razširja omnenjeni list.«

Ta vest je višek nesramnosti in neumnosti. Vse kar je prav, ali tako neumni bi tudi prvaški bedaki ne smeli biti. Taka neumnost ni samo greh, temveč bi se morala celo kaznovati po kazenski postavi. Prvič, slavna farška gospoda, naznanjam, da sploh „Štajerca“ ne izdajamo zato, da bi trgovci dobivali papir za zavijanje. „Fihpos“ sicer ni za drugo rabo, kakor da se v njega zavija krvavo klobaso ali pa par smrdljivih kvargeljnov. Tudi priporočamo i mi prav iz srca vsem „ptujskim Slovencem“, da vzamejo vedno le „Fihpos“ seboj, kadar grejo na — stranišče. V tem oziru res ne konkuriramo s prvaškimi listi! Kajti mi ne izdajamo „Štajerca“ za zavijanje krvavih in drugih klobas, temveč za — čitanje... Nesramnost bedaste „Fihposove“ notice pa leži v besedah: „Ptujski in okoliški Slovenci so se zavezali s častno besedo“, — itd. Prvič po pravici rečemo, da nam ni dosti za

„častno besedo“ ptujskih „Slovencev“. Hohoj naj
Plej je duša teh ptujskih Slovencev in vendar potem
se še danes ni opral madeža, da je nesram le v
falotsko lagal in obrekoval! „Častne“ besede. Ima
ljudi naj imponirajo komar koli! Drugi jave
pa vprašamo: koga misli „Fihpos“ z besedo
„ptujski in okoliški Slovenci“? V Ptuju ta Prot
zvani „Slovenci“ (= prvaški hujšakači) sploh itelju
majo dosti veljave, kajti nepobitna resnica držav
da plačujejo od vseh davkov komaj 12%! Baradi
pobitna resnica je nadalje, da bi prvaške štati govorijo
kakor prvaški dohtari že davno svoje baršlabej
zapreti morali, ko bi jih Nemci ne podpisali!
Ptujski „Slovenci“ naj torej lepo jezik za zob Pre
držijo. Ali lažnjivi kljukec „Fihpos“ govoriti temelj
od „okoliških Slovencev.“ Ti so pa slovenski poneč
pošteni kmetje, ki ne vejo in nočejo vedeti kajti s
cesar od prvaške gonje. S kako pravico priči, n
tedaj „Fihpos“, da so se ti slovenski kme črno
zavezali njemu s častno besedo? Ali je šel kap pravza
Korošec morda od kmeta do kmeta in pridigomili
bojkot? Tega ne verujemo, kajti slovenski kme bilo
bi ga tako pognali, da bi se nikdar več ne hskeni
kam. „Fihposova“ trditev je torej nesram maš
laž! In proti taki lažnjivosti pomaga le odločiti, ali
brezobzirno postopanje. Tega se bodemo lotiti nač
Ali nas razumete? Mi bodemo pričeli poročati so
zanimive novice od teh „ptujskih Slovencev“ še
ki so po navadi v črnih oblekah našemljenci, d
Lepe, prelepé romane vemo, kajti mi vemo, miru
si je dotično „Fihposovo“ vest izmisliš kak vek,
ki bi moral sploh na Boga in ne na pozadaj
tiko misliti. Ne razjezite nas, kajti — škodov je
bi le vam! Zob za zob!

Dr. Povalej, znani „financer“ in klerikar ſta kandidat, katerega so savinjski kmeti v zadnji obla državnozborski volilni borbi tako pregnali, da dite je moral po cerkvah skrivati, — ta dr. Povalej me, kakor smo že poročali, tudi izvrstni „kſeſaſaj man“. Govorili boderemo o njegovih činih it! mnogo. Kajti mož ima veliko masla na glavo. Pod Za danes naj popiſemo še sodnijsko razpravljajočo ki jo je imel dr. Povalej 15. t. m. v Mariborjih in Šlo se je za neki „kſeſ“, pri katerem je tekoči vzorni katoličan kar čez noč hotel 15.000 krijskim „zaslužiti“. Stvar je slediča: Neka mariborsko trgovka je hotela svojo posestvo (gozdovi in zloč vinogradi) v Podruku prodati in je to raznaške posebam, m. dr. tudi svojemu prokuristu K. Paki vedala. 11. marca 1908 se je odpeljala dotični gospa na Dunaj. Par dni pozneje prišla še laj neki Em. Mayar in dr. Povalej k prokuristu. M. zaradi dotičnega posestva, ki je bilo cenjeno na d. 22.000 K. Po dolgem barantanju je izjavil prsimir kurist, da se vinograd za 17.500 K proda. Povalej je bil s to izredno nizko ceno zadovoljen, ker je zahteval takoj kluče, ki jih je tudi dobitil. Prokurist mu je še naznani, da bode lastniki. 20. marca nazaj prišla in se bode pismeno kupimo, pogodbo napravilo. Ko je lastnica to izvedla, mislite takoj pisala, da s kupčijo ni zadovoljna, ker je cena prenizka. To se je dr. Povaleju naznani, he in zahtevalo kluče nazaj. Povalej pa se je čut pod, že popolnoma kot lastnik posestva, je že prodal uneč krate, podiral drevje in zgradol ceste; celo večega del gozda je že prodal. Zato ga je dotična gospa tožila in čedni, poštenu dr. Povalej je bil obsejen, da je moral vse troške plačati. S tem imenom bilo torej sodnijsko dokazano, da je dr. Povalej patent-katoličan in „financer“, krivčno postopek si. Ali mož si je hotel pomagati. Šel je in točer dr. prokurista na 15.000 K odškodnine. Rekel: **Oc** pri sodniji, da - bi s to kupčijo (tekom par dneje 14 $\frac{1}{2}$ tisoč kron zasluzil in zahteval od prokuristov, N. sta zato odškodnino. Pač pametni gospod, oblast „financer“, kaj? V par dneh 14 $\frac{1}{2}$ tisoč kronam, zasluziti, to se že izplača. O sodbi v tej muri zavrsili, bodemo še govorili. Za danes naj se odjavnost, ali je to postopanje c. k. finančnega ſčenja komisarja dr. Povaleja pošteno ali ne!

Laž je torej tudi geslo novo pečenega „nekrologa dnevnika“, kakor to tudi ni bilo drugače pričakovati. Ker smo prepričani, da se **tnaj**, list ne bode dolgo držal, zato ne boderemo vse njegovo prav Spindlersko-otročje obrekovani pisodgovarjali. Pretekli četrtek je prinesel **tnega** prvaški list n. p. razburljivo vest, da so **si mi** zgodila v neki celjski večji trgovini poneverjenje. Na celi stvari ni niti pičice resničega. Dotični **iz** trgovina je celo „Narodnemu dnevniku“ obljubil da **50%** odškodnine, ako ji pove, kdo in koliko **staja** poneveril. To so „časnikarji“; kar iz trte si **no iz**

frat vijejo najpodlejšo, najnesramnejšo laž in barandat tajo potem z njo. "Nekaj bodejo neumni čitalnici le verjeli" si misli tja čedna, moralična goveda spoda. In kadar se "pesnik" Spindler opeče, igre prosi javno milo za odpuščanje. Potem je vse edo dobro . . . Ali je to pošteno?

Proti dr. Povaleju, znanemu klerikalnemu in roditelju in finančnemu komisarju je pričelo c. in državno pravdništvo kazensko preiskavo in Ne- o zaradi stvari, o katerih smo v našem listu u- gorili. Povaleju se bode menda pri sodniji rati e slabje godilo, kakor svoj čas v Savinjski rati! bni

Predpust, preljubi predpust že prihaja. Celo tudi našemljene maske se že vidi. Preteklo nedeljo skupaj ponedelek vsaj smo jih opazili. Hodili in kraljili so po Ptiju, večinoma zelo mlečobozni ravanti, na glavi črnordeče čepice, kakor jih no- tejej ijo črnogorski ovčji tatovi. Vprašali smo, kaj so planovali pravzaprav za eni tički, ki so se tako rano ovali našemljili in zakaj skačejo po mestu, kakor da etjej bili celo mesto gostilna, v kateri se priredi po maskenbal". No, kmalu smo izvedeli, da to ni bila maškerada, temveč da so bili to — tam- ēno uraši, če se ne motimo, ragozniški tamburaši ili od načelstvom znanega Bračiča mlajšega. Ho- čati so po mestu gotovo zato, da bi se vnel aknki prepri. Ali Ptujčani so bili dovolj pa- netni, da so pustili otročje našemljene fantičke da ri miru in so se jim le smejal. Zaradi nas se slo- fanti lahko škrnicelj na glavo posadijo ali poli- ali zadaj pavevo pero vtaknejo. Ijudstvo in mi- valo si se jim bodovali krohotali. Ali bi ne bilo ametnje, ko bi ti tamburaši raje negovali alnitaro štajersko nošo? Zakaj neki se po balkan- dnu oblačijo? In to naj bi bili štajerski fantje? a se pojrite se solit z vašimi rdečimi kapicami! Ali val- v mestu se vsakakor prihodnjič pametnejše efti- bnašajte, drugače bi vam znal kdo ušesa aviti!

Podivjanost. Ptujski prvaki so lahko ponosni avo, a plodove svoje podivjane gonje. Kajti zločine, oru i jih imamo zaznamovati skoraj vsak dan, ki sta tekom zadnjih mesecev v gospodarskem oziru tujskim okolišanom mnogo škodovali, ki so že reska ino nahujskih pobalinov v ječu spravili, — in, zločine je napisati vse na rovež podivjane nim rvaške gonje. Pretekli torek se je zgodil zopet podnaki slučaj. Zvečer v mraku peljal se je tujski trgovec g. Kasimir v Kanižo pri Ptaju. sta Poslal je hlapca v neko vilo, sam pa počakal na isto. Medtem se pripelje mimo vrsta vozov, olna deloma pijanih fantov. In nakrat dobi g. Kasimir od enega teh pobalinov brez vsakega Po- zroka hud udarec z bičom v obraz, da se mu ljeni kri polila. G. Kasimir ni niti besedice zinil, obil. odvijani zločinec ga je tedaj iz same surovosti nica daril. Poslalo se je takoj orožnika za njimi in pno pamo, da bode roka pravice hudodelnika dobila, je pomisliti je pri temu, da je g. Kasimir že starjelj in bolani gospod, ki more le s pomočjo nihalnic hoditi, da je mirni in splošno spoštovan in tujec, ki še nikomur ni lasa skrivil. Ali ni to tujec zverinske podivjanosti, aka se ravno elikakega moža na falotski način napade in tepe? spala je plod prvaške lumparije! Res, sramota za boso-elo ptujsko okolico so ti nahujski pijanci, ojeti menda kar hrepenijo po ječi. No, prvaki so alej, aho ponosni na svojo vzgojo. Ali zapomnijo spala, da staro resnico, da bode vihar žel, kdor toži eter žanje.

Od g. drž. poslanca Pišeka smo sprejeli dne 1. februarja pismo: — „Slavno uredništvo Štajerca kurjuj. Na neutemljene napade zaradi glasovanja ta oblastilne postave (srbske pogodbe.) Vam po- krončam, da sem, kakor je bila moja kot zastop- razniku za volilce svojega stanu dolžnost, proti sudi, lasova. Poimensko glasovanje je iz steno- nega grafičnega zapisnika razvidno. Upam, da ne- ravnice napade lojalno popravite. Spoštovanjem. Na- pišek Hotinja vas 18. januarja 1909. — Pismo druža danes radovljivo objavimo. Pisali smo na ta dan, da bodovali stvar natanko dognali. Ome- nimo, da danes samo dejstvo, da so vsi listi sko- anjej pisali, da se g. Pišek n i udeležil do- tačnega glasovanja. Resnica bode prišla na dan o sen mi jo bodovali objavili, ker tudi nasprotniku enačemo delati krivice. Toliko za danes!

Iz Hajdina se je nekdo oglasil v „Fihposu“, ibila da je bil nekdaj naš narodenik, da pa zdaj o je Štajercu" ne veruje več. Mislimo, da je žalostno, i iz-ko izgubi človek pamet. In le kdor pamet iz-

gubi, pride od „Štajerca“ na „Fihpos“. Sicer pa vemo, da so pisale dotično laž zgnane roke. Mi odgovorim torej le to-le: I m e na dan! Dokler imena ne vemo, pravimo, da je neki lažnik v „Fihposu“ lagal!

Še nekaj iz Hajdina. Neki Simon Zupanič pravi v „Fihposu“, da ni res, da je njegova hčerka vsled političnega misijona zgnela. Mi vemo čisto dobro, da so gotovi gospodje Zupaniča nagovorili, da naj to izjaviti. Na njegovem gnuju ni to zrastlo. Sicer pa je le čudno, da se je bolezen pri dekletu ravno v času misijona ponovila. Zakaj? Ako treba bodovali natančneje govorila. Zakaj?

Poglavar „narodne stranke“ postal je zdaj dr. Božič. En doktor je šel, drugi doktor prisel! Mi ne vemo nič o dr. Božiču, prav nič dobrega. Kar smo čitali v njegovih spisih, se nam zdi tako zmedeno in otročje-neumno, da moža res ne moremo prištevati k resnim politikom. Dr. Božič je šel v politično šolo pač — Spindlerju. Sicer pa je za nas le eno važno: „Narodna stranka“ je vendar — narodna. Ali ne? Narod, — to je ljudstvo, ki obsegata vse mogoče stanove. In vendar, vendar ne more „narodna“ stranka nobenega drugega generala dobiti nego — pravaškega dohtarja . . . Zakaj, slavna gospoda, lažete? Ali mislite, da je ljudstvo, da je „narod“, res gluhi in slepi in nem? Ne, ne, ljudstvo vidi, sliši in govori, — govori, da taka stranka, ki jo vodijo edino prvaški doktorji, ni „narodna“, temveč — dohtarska!

Voljni shod v zg. Radgoni je imel posl. V. Malik 25. p. m. V svojem govoru izjavil je m. dr., da bode vedno za kmete deloval, vkljub temu da je voljen od mestov in trgov. Napadal je ojstro postopanje lažnivega hofrata Ploja ob prilikl razdelitev in dosege podpor po naši pri- zadevit kmetom. Opozarjal je tudi občinske predstojnike, naj se glede te podpore na njega (Malika) obrnejo. Gospodarja Wratschko in Zor- zini sta se poslancu zahvalila. Potem se je sprejela rezolucija, v kateri se je poslancu zahvalilo izreklo in ožigalo škodljivost pooblastilne po- stavno. Rezolucija je bila ednoglasno sprejeta.

Solski dobrotnik. Iz Rogatca se nam piše: Tukajšnji tržan gospod Andrej Drefenig je daroval znatno svoto K 40, kojo mu je priznala okrajna rok hraničnica za spregledovanje knjig, rogaški šoli za nakup šolskih učil. Novemu šolkemu prijatelju in vremenu naprednemu možu zahvaljujemo se za ta blagi dar tudi tem potom najtoplje.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejni brez zvezdic so letni in kramarski sejni; sejni, zaznamo- vani z zvezdicem (*) so živinski sejni, sejni z dvema zvezdicama (**) pomenijo letna in živinske sejne.

Dne 25. januarja v Slovenjem Gradcu**; v Gleinstättenu**, okr. Arvež; v Studenicah**, okr. Slovenj Gradec; v Koprivnici**, okr. Kozje.

Dne 26. januarja v Ormožu (svinjski sejem.)

Dne 27. januarja v Mariboru*, na Ptaju (sejem s ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje.

Dne 28. januarja v Gradcu*, na Bregu pri Ptaju (svinjski sejem); v Artičah**, okr. Brežice.

Dne 29. januarja v Rajhenburgu*, okr. Sevnica.

30. januarja v Brežicah (svinjski sejem). 1. februarja v Dobovi**, okr. Brežice; v Vojniku**, okr. Celje; v Jurkloštru**, okr. Laško; v Ormožu*, v Celju*.

3. februarja pri Sv. Jakobu-Kalobje*, okr. Celje; v Trbovljah**, okr. Laško; na Zele- nem Travniku**, okr. Ivica; pri Sv. Juriju ob Ščavnici**, okr. Gornja Radgona; v Jarenini*, okr. Maribor; na Spodnji Poljskavi*, okr. Slo- venija Bistrica; v Ormožu (svinjski sejem); na Ptaju (sejem s konji, govedom in ščetinarji); v Radgoni*, v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje; v Lučah (sejem z drobnico); okr. Arvež.

4. februarja na Bregu pri Ptaju (svinjski sejem).

5. februarja na Spodnji Poljskavi (svinjski sejem); v Slovenji Bistrici; pri Sv. Petru pod Sv. Gorami**: okr. Kozje.

6. februarja v Gornjem Gradu**, v Brežicah (svinjski sejem).

Sejem v Ptaju. Na sejem dne 20. t. m. se je prigralo 120 konjev, 690 komadov govede in 720 komadov svinj. Kupčija je bila izvrstna in

to pri višjih cenah. Prihodnji mesečni živinski in svinjski sejem se vrši 3. svečana 1909.

Vlomi. V noči na 15. t. m. vломili so zlikovci v Rogatcu v trgovino g. E. Suppanz in ukradli nekaj denarja, žganja in špeha. Potem so skusili vlotiti v tobačno trafilko g. Drobnitsch, kjer so jih pa pregnali. Nadalje so še vlotili v sobo g. Bresinscheck ter pokradli nekaj cigaret. Dolgorstežev še nimajo.

Ogenj. V Slov. Bistrici pričelo je te dni v tovarni olja g. Stigerja goreti. Požarniki so ognju hitro konec napravili. Vendar pa je škoda za 600 kron.

Zepni tat. Na zadnjem sejmu v Konjicah je ukradel neki dolgorstež štirim posestnicam iz žepa denar v skupnem znesku 120 krom. Fa- lata niso vjeli.

Bela zastava, znak da so zapori prazni, ni visela dolgo časa na poslopju sodnije v Slov. Bistrici. Dva mladeniča sta se čez ujo jezila in sta jo v pondelek zutraj odstranila. Seveda sta takoj v zapor romala, eden za 24 ur, drugi pa na 3 dni. Zdaj seveda zastava nima več pravice, frfotati v zraku . . .

Srebrno poroko sta praznovala v Radgoni znani fabrikant ščampanjca g. Kl. Bouvier in njegova soproga, roj. Spranger. Čestitamo! — V Mariboru sta praznovala srebrno poroko trgovca g. Karl Soss in njegova soproga. Čestitamo!

Umrl je v Marenbergu v sveži mladosti splošno spoštovani g. Alois Freund. Bil je eden najzvestejših in odločnejših naprednjakov. Ali bi je tudi svojim staršem vzorni sin, svoji družini izvrstni mož in oče. Bodi vremu možu, ki nam ga je smrt tako kmalu odvzela, domača zemljica lahka!

Iz Koroškega.

Koroška — aktivna dežela! Prvaki psujejo in obrekajojo prav radi deželno upravo Koroško, ker se nahaja ta v napredno-nemških rokah. Zato je zanimivo naglašati, da spada Koroška med one redke države, ki so „aktivne“, to se pravi, ki dajejo državi več denarja, nego ga od nje dobjijo. Državni izdatki za Koroško znašajo blizu 10 milijonov krom, dohodki pa čez 18 milijonov krom na leto. Torej daje država Koroški komaj polovico tega, kar dobi od nje. Poglavitni izdatki dežele so: za politično upravo in javno varnost 0,5 milijonov krom, za orožništvo 0,6, za srednje šole 0,3, za ljudske šole 0,2, za finančne oblasti in urade 1,3, za pošto 1,8, za pravosodje 1,1, za obrtno izobrazbo 0,3, za cestne in vodne zgradbe 1,5, za penzije 1,4 milijonov krom. Dohodki so kakor rečeno skoraj še enkrat tako visoki in sicer znašajo: iz direktnih davkov 4,1 milijone krom, iz kolekiv in pristojbin 2,1, iz užitniških davkov 3,4, iz soli 0,6, iz tobača 3,5, iz pošte 2,3 milijonov krom. Koroška dežela daje torej državi najmanje 7 milijonov čistega dohodka. Druge dežele, med njimi od prvakov tako hvalisana Kranjska, pa so pasivne, one dolgujejo državi. Kje je torej dobro gospodarstvo?

Dr. Brejčevi računi. Večkrat že smo pisali v splošnem o računih prvaških advokatov, katerim se cedi vedno med iz ust; prvaškega odrešenika na Koroškem, dr. Jankota Brejca smo morali že večkrat v tem oziru za ušesa prijeti in javnosti njegove nebovpijoče račune pokazati. Žal da to ni pomagalo. Zadnje „Freie Stimmen“ poročajo zopet o nekem takem računu dr. Brejca. Neki obrtnik v Celovcu dobil je namreč pred kratkim od dr. Brejca tirjatev za znesek K 40 h s 5% obresti do 20. oktobra 1907. Za to terjatev, torej za navadno pismese brez kolekiva in drugega, za par vrstic, ki jih je napravil pisar in za podpis človekoljubnega odvetnika, — zaračunil si je dr. Brejca svoto 6 K 11 h. V zmislu odvetniške tarife smel bi si mož zaračunati: za pisanje 1 K, za poštnino 10 h, za vpisanje 20 h, torej skupaj le 1 K 30 h. Torej si je dr. Brejčev skoraj petkrat toliko zaračunal, kolikor je imel pravice. Fejst dečko, kaj? Dotični obrtnik je šel v Brejčeve pisarno in tam dejal, da ni za tirjatve nikdar več nego 1 K 30 h plačal. In glejte, Brejčev uradnik je pričel „glihati“, kakor glihajo za teleta. Rekel je, da odpishe 1 K 40 h, ako se celo svoto takoj plača. Hmhm! Kaj neki poreč odvetniška zbornica k temu postopanju? In kaj rečejo tisti prvaški zaslepenci, ki še danes lažijo za dr. Brejcem? Za denar, za denar in za nič drugega se gre prvakom, edini cilj

